

Denumirea
practicii:
**Platforma
ELIOS**

Categoria practicii:

- Avertizare în interes public

Date de contact:

- Delegation Générale à l'Emploi Regional et à la Formation Professionnelle et Initiative pour l'Emploi des Jeunes
- <https://www.plateforme-elios.fse.gouv.fr/>
- jeanne.laurent@emploi.gouv.fr

Țara:

Franța

Riscul (riscurile) de fraudă contracarat(e)

- conflictul de interese;
- evitarea sau manipularea procedurilor de achiziții publice;
- dubla finanțare;
- coluziunea;
- manipularea costurilor proiectului;
- altele.

Context și obiectiv(e)

În temeiul articolului 125 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, fiecare autoritate de management trebuie să instituie „măsuri eficace și proporționale de combatere a fraudelor, luând în considerare riscurile identificate” și să ia măsuri pentru a preveni, a detecta și a sancționa în mod eficace fraudă și neregulile.

Codul penal francez prevede, de asemenea, obligația fiecărei autorități sau a fiecărui funcționar public care află informații despre o infracțiune în timpul exercitării funcției sale de a raporta aceste informații.

Pentru a îndeplini aceste cerințe, în 2017, „*Delegation Générale à l'Emploi Regional et à la Formation Professionnelle*” (DGEFP), autoritatea de management (AM) pentru programele operaționale pentru ocuparea forței de muncă și incluziune în Franța metropolitană (FSE) și Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI), a creat ELIOS, o platformă de avertizare cu privire la nereguli.

ELIOS permite tuturor avertizorilor care semnalează suspiciuni de fraudă sau un conflict de interese privind punerea în aplicare a programelor FSE să transmită un raport prin intermediul unui formular pe platforma ELIOS. ELIOS este un site care oferă informații cu privire la fraude și conflicte de interese și care le permite avertizorilor să depună rapoarte neanonime cu privire la aceste subiecte. Scopul său este de a determina creșterea gradului de detectare a fraudelor legate de programele FSE.

Descrierea practicii

Pentru a administra primirea de rapoarte de avertizare în interes public, DGEFP a creat o pagină de internet unde oricine poate contacta o echipă specializată și prezenta motivele sale de preocupare. Motivele de preocupare raportate ajung într-o cutie poștală dedicată, unde cazurile pot fi gestionate mai ușor. Numai persoanele autorizate au acces la cutia poștală respectivă.

Punerea în aplicare a fost organizată de DGEFP în coordonare cu furnizorul intern de sisteme informatice. Sistemul a devenit operațional la un an de la definirea exactă a cerințelor, urmată de testarea soluției. Punerea în aplicare a implicat un cost de aproximativ 90 000 EUR, în plus față de suma de 20 000 EUR necesară pentru întreținere în fiecare an.

Pagina principală a platformei oferă utilizatorilor informații privind temeiul juridic al protecției avertizorilor.

Avertizarea vizează două teme posibile: fraudă și conflictul de interese. Utilizatorii pot depune o cerere în termen de până la șase luni de la data incidentului. Sunt furnizate explicații și definiții ale fraudei, ale conflictului de interese și ale abaterilor aferente. Aceste subiecte au fost alese deoarece reprezintă tipurile de infracțiuni care sunt identificate cel mai des în auditeri și investigații.

Înainte ca utilizatorul să poată accesa formularul de avertizare în interes public, platforma solicită parcurgerea unei proceduri de confirmare în 3 etape, fiecare cu propriul avertisment. Aceasta este următoarea:

- În prima etapă, platforma ELIOS indică faptul că utilizatorul poate raporta o suspiciune numai cu privire la proiectele FSE sau YEI. Platforma nu are competența de a raporta cu privire la alte fonduri europene (FEADR/FEAMP) și nici cu privire la programele gestionate de autoritățile regionale de management (programele FEDR/FSE ale Consiliului regional). Platforma de avertizare în interes public oferă utilizatorilor orientări cu privire la entitatea a căreia trebuie să îi semnaleze aspectele care nu au legătură cu fondurile ESI (de exemplu, evaziune fiscală, fraude privind contribuțiile și prestațiile sociale, fraudă vamală sau fraudă privind codul muncii);
- Cea de a doua etapă conține un avertisment privind consecințele și răspunderea juridică pentru raportările false;
- Cea de a treia etapă include o descriere detaliată a temeiului juridic pentru protecția avertizorilor.

Utilizatorii trebuie să confirme înțelegerea tuturor avertismentelor înainte de a accesa formularul de avertizare în interes public.

În cele din urmă, platforma solicită avertizorilor să furnizeze date cu caracter personal; nu este permisă raportarea anonimă. Acest lucru este menit să prevină eventualele declarații incorecte care nu pot fi urmărite.

Toate datele cu caracter personal sunt stocate în siguranță în sistemul de avertizare și sunt transmise numai instituțiilor sau persoanelor implicate. Termenii și condițiile generale de utilizare definesc normele privind confidențialitatea care se aplică datelor colectate de platformă în legătură cu utilizatorul și cu cererea de avertizare în interes public. Accesul la informații este rezervat exclusiv responsabililor cu examinarea fraudelor din cadrul DGEFP. Datele de contact servesc, de asemenea, drept mijloc de comunicare cu avertizorul.

După depunerea raportului de către utilizatori, se transmite o alertă în cutia poștală a unui responsabil cu examinarea fraudelor în mod securizat. Avertizorul primește automat o confirmare de primire.

Responsabilul cu examinarea fraudelor din cadrul DGEFP examinează raportul și decide cu privire la măsurile necesare care trebuie luate, care pot include transmiterea raportului către alte instituții, în cazul în care acesta nu intră în domeniul de aplicare al DGEFP, sau abținerea de la măsuri suplimentare în cazul în care raportul nu este fundamentat. Rapoartele care au fost considerate întemeiate pot fi transmise direct procurorului.

DGEFP include o comisie internă de conformitate care este informată periodic cu privire la măsurile luate și care poate sugera acțiuni suplimentare. Comisia poate invita reprezentanți externi ai instituțiilor implicate în rapoarte. Pentru a primi informații suplimentare și consiliere, comisia internă poate, de asemenea, informa Delegația Națională de Luptă Antifraudă (DNLF), specializată în combaterea fraudei legate de finanțele publice.

În prezent, patru persoane au acces la rapoartele trimise prin intermediul platformei ELIOS, dintre care un responsabil cu examinarea fraudelor care evaluează rapoartele și organizează comisia internă de conformitate, care se reunește o dată pe an.

Avertizorul nu este informat cu privire la rezultatul procesului.

Caracteristici unice

Dezvoltarea și punerea în aplicare a platformei ELIOS permite:

- centralizarea tuturor plângerilor, indiferent de departamentul care le gestionează;
- urmărirea depunerii plângerilor (înregistrare și confirmare de primire);
- transferarea cererilor către serviciile de gestionare relevante pentru prelucrare;
- urmărirea subsecventă, împreună cu avertizorul, cu privire la caz;
- evaluarea la nivel intern a rapoartelor specifice autorității de management;
- detectarea potențială a faptelor ilegale cât mai devreme.

Efecte și rezultate

Platforma ELIOS sprijină detectarea și raportarea riscurilor de fraudă. Aceasta le permite avertizorilor să aibă acces la un formular centralizat și standardizat pentru a semnală fraudele și conflictele de interese, atunci când echipa/firma lor nu are opțiunea de a întocmi un raport.

ELIOS este un instrument suplimentar de detectare a fraudelor care îmbunătățește nivelul de încredere în autoritatea de management și creează un circuit de feedback pentru beneficiari și publicul larg.

Până în prezent, au fost depuse la ELIOS 36 de rapoarte, dintre care 11 se refereau la fonduri europene, iar alte două rapoarte au fost transmise către OLAF pentru investigații suplimentare.

Principali factori ai succesului

- Informații despre platformă sunt disponibile pe toate site-urile conexe.
- Evaluarea rapidă a rapoartelor primite și definirea măsurilor în conformitate cu părțile acuzate sau vizate.
- Cursuri de formare pentru responsabilii cu examinarea fraudelor.

Provocări întâmpinate și lecții învățate

- Conformitatea cu RGPD și asigurarea securității datelor ar trebui să fie asigurate pentru punerea în aplicare cu succes a unei astfel de practici în alte țări, întrucât protecția datelor și anonimatul reprezintă un motiv de preocupare pentru utilizatori.

Potențialul de transferabilitate

- practică ușor de transferat către alte autorități, întrucât nu este nevoie de un cadru specific sau de un peisaj instituțional.
- existența altor instrumente naționale de avertizare în interes public care trebuie evaluate pentru a separa în mod clar responsabilitățile și a comunica cui trebuie raportate diferite tipuri de preocupări.

